

Samenvatting van de preek over zondag 40 van de Heidelbergse catechismus

Lezen: Galaten 5 : 13 – 26

De werkelijkheid van elke dag strijdt met het zesde gebod. Juist in het licht van veel hedendaagse vragen blijkt dit gebod actueel, maar ook omstreden te zijn. De Heere heft Zijn gebod op als een schild en als een zwaard.

Thema: 'U zult niet doodslaan'

1. het gebod tegen de doodslag

Vraag en antwoord 105. We mogen het gebod nooit losmaken van de Wetgever. Hij is de Schepper, de Levensbron. Het leven is een kostbaar geschenk uit Zijn hand. Daarom wil Hij dat we er voorzichtig mee omgaan. Hij geeft het leven; Hij neemt het ook weer, op Zijn tijd.

Dit gebod vraagt niet in de eerste plaats eerbied voor het leven, maar voor de *God* van het leven.

Leven is overigens meer dan lichamelijk bestaan; het echte leven ligt in de herstelde gemeenschap met God door Jezus Christus (Joh. 17:3).

Omdat de Heere de Behoeder en de Behouder van het leven is, zegt Hij: 'Hoed u voor de doodslag'.

Al snel na de schepping ging het mis: Kaïn slaat Abel dood. Dat herhaalde en herhaalt zich vele keren. Nu heft de Heere Zijn gebod op als schild en zwaard.

Als een *schild*: Hij beschermt het leven. Dat geldt voor heel Zijn schepping (dus ook de dierenwereld), maar speciaal voor het menselijk leven. Wie een mens doodt, bezondigt zich aan het beeld van God.

We kunnen dat doen in gedachten, met woorden, met gebaren en metterdaad. Wie zijn vingers uitsteekt naar andermans leven, brandt zich aan Gods heiligheid.

In dat licht moeten we ons scherp keren tegen abortus provocatus. Zie de manier waarop Psalm 139 zingt over de schepping van een mens.

Ook bij euthanasie neemt een mens zijn leven in eigen hand.

Maar ook: we kunnen onszelf in gevaar begeven (het verkeer, slechte eetgewoonten, alcohol, nicotine).

De Heere is het waard dat we Hem dienen met ziel en lichaam. Het lichaam van de gelovige is immers een tempel van de Heilige Geest.

Het leven kan zwaar zijn. Maar dan nog mogen we er niet zelf een eind aan maken.

Gods gebod is ook een *zwaard*. De overheid is geroepen de doodslag te weren (Rom. 13). Vergelijk daarbij Genesis 9:6.

Dat pleit voor een krachtige politie, een goede rechtspraak en een sterk leger.

Waarbij overigens ook diepe vragen opkomen: hoe moeten we bijv. nucleaire bewapening beoordelen?

2. de wortel van de doodslag

Vraag en antwoord 106. De wortel van de doodslag leeft in ons aller hart. Gods oordeel gaat niet alleen over onze daden, maar ook over onze gedachten en diepste begeerten.

De Heere haat die wortel van doodslag. Zie de woorden van de Heere Jezus in Matt. 5:21 en 22. Dan komt het sterk op ons af: 'U bent die man, die vrouw!'

Hebben we elkaar lief? Of kunnen we de ander niet luchten of zien? Is er hooguit een gewapende vrede? Familievetes, soms met god Mammon erbij...

Gods Woord is radicaal: 'Ieder die zijn broeder haat, is een moordenaar' (1 Joh. 3:15; zie ook 1 Joh. 2:11).

Als dat op ons van toepassing is, wijst de Heere ons de weg van concrete bekering. Opdat we met de moordenaar aan het kruis om genade leren smeken.

En dan het wonder: de Middelaar hing tussen moordenaars.

Leven we uit Zijn genade? Dan gaat ons leven er ook anders uitzien.

3. het geheim van de liefde

Vraag en antwoord 107. We zijn niet klaar als we niet gedaan hebben wat God verboden heeft. Het gaat om het positieve: de ander liefhebben, de hoeder van onze broeder zijn. Zie Gen. 3 en 4. 'Waar bent u?' En: 'Waar is uw broeder?'

Dat is roeping voor ieder die in het voetspoor van Christus wil gaan. Dan vervult de liefde als vrucht van de Geest mijn hart.

Die liefde beperkt zich niet tot het eigen clubje, maar strekt zich zelfs uit naar vijanden (zie Matt. 5:43-48).

Zie ook Romeinen 12:17-21. Onmogelijk vanuit onszelf, maar mogelijk door de Heere.

Juist als we Zijn liefde voor Zijn vijanden (dat zijn wij van nature!) zien en geloven, leren we het geheim van de liefde verstaan.

Maar dan ook sámen als gemeente. Vergelijk de trekvogels die in V-formatie naar warme streken trekken. Zo samen achter Christus aan. Dan vorm je samen één groot V-teken: waar twist en wrok verdwijnt, zal alles door de vrede bloeien.

Enkele vragen met oog op persoonlijke of gemeenschappelijke bezinning

1. Het leven is een geschenk uit Gods hand. Maar als dat leven nu geschonden is (lichamelijk of verstandelijk)? Is het dan minder waard? Of juist niet? Lees hierbij eens 1 Corinthe 12 : 20-27.
2. Mag een mens zeggen: 'Ik vind dat mijn leven voltooid is?' Welke argumenten hebt u tegen euthanasie?
3. Het leven is van God. Hoe kijkt u in dat verband aan tegen orgaandonatie?
4. Zijn er bijbelse argumenten om voor of tegen de doodstraf te zijn?
5. Herkent u de neiging om bij een conflict de schuld bij de ander te zoeken? Probeert u dan ook eerlijk zelf in de spiegel van Gods Woord te kijken? En wat te doen als u inderdaad gelijk hebt, maar geen gelijk krijgt? Welke weg wijst 1 Petrus 2 : 21-23 ons dan?
6. Is er bij u de liefde als vrucht van de Geest die zich zelfs uitstrekt tot uw vijanden?

Voor de kinderen:

Lees eens Mattheüs 18 : 21 – 35.

Wat bedoelt de Heere Jezus met die slechte slaaf die de andere slaaf zijn schuld niet wil kwijtschelden?

Hoe vaak moeten wij andere mensen vergeven? Kijk maar in vers 21 en 22.